

POTATIS

Potatissorter i försöken

Anna-Karin Nilsson, Hushållningssällskapet Skaraborg

Sortförsöken har i år legat i Öster- och Västergötland samt i Örebro vilket ger en bra spridning av försöksplatser på olika jordar. Årets försök uppvisar höga skördar och bra statistisk säkerhet.

Det var bra skördeväder i höstas. I Skara har man två kvävenivåer, 60 resp 120 kg beroende på att ett led är sponsras av pengar från SLF. I de båda andra länen har man en N-nivå på 120 kg. P och K tillförseln har varit ca 60 kg respektive ca 250 kg. För varje sort görs ett kokprov enligt SMAK där antalet blötkokande, sönderfallande och mörkfärgade bestäms. I kolumnen blötkokande räknas både starkt och svagt blöta in vilket kan vara lite vilseledande. En sort som har många svagt blötkokande kan vara ok ändå med lite mindre gödsling. Det finns dock några sorter som utmärker sig. Deljanne, Ditta, Felicia och Lady Christl är sorter som inte behöver 120 kg kväve vilket man kan se på andelen blötkokande och bland dem fanns också en hel del starkt blötkokande. Trotjänaren King Edward uppvisar också en stor andel blötkokande men det är mest svagt blötkokande. Fontane är en efterträdare till Bintje vilket man kan se på att den uppvisar samma eller högre skörd. Den behöver också en högre kvävegödsling än 120 kg vilket man kan se på antalet sönderfall.

Sortegenskaper

BINTJE används som mätare och en allroundsort som kan användas för olika ändamål. Knölarna är rundovalade och skalfärgen gul. Köttfärgen är ljus gul. Sorten är mot-

taglig för kräfta och nematoder och angrips lätt av skorv. Den är också mycket mottaglig för bladmögel. Blomfärgen är vit och blasten är ganska låg och medeltät.

KING EDWARD VII är en medelsen sort. Den har svagt gul köttfärg och hög, gles blast med rödvioletta blommor. Knopparna faller oftast före blomningen. Sorten är ganska mjölig och faller lätt sönder efter kokning. Knölarna växer ganska ytligt, varför de lätt grönfärgas. King Edward är inte kräftresistent. Den är mottaglig för bladmögel och virus Y, men har bra motståndskraft mot skorv. King Edward är den mest odlade sorten i Mellansverige.

ASTERIX är en rödskalig och högavkastande sort från Holland. Den passar utmärkt till matpotatis och de stora knölarna går bra att använda till bakpotatis. Den är resistent mot potatiscystnematod Ro 1 och Ro 4, känslig för bladmögelangrepp medan den är mindre mottaglig för brunröta. Sorten har god motståndskraft mot rost men är mottaglig för silverskorv. Sorten har violetta blommor med en grov och ganska tät blast.

CABARET är en sommar- till tidig höstpotatis med oval knölform, ljus skal och krämfärgat kött. Sorten är lämplig som packvara med sitt ljusa släta skal alternativt som frityrpotatis då den naturligt har lite högre torrsbstans. Den är något mottaglig för bladmögel och brunröta och har god motståndskraft stjälbakterios, Den är resistent mot potatiscystnematod Ro 1.

Tabell 1. Matpotatis, sortförsök. E-län, R-län och T-län 2005

Sort	Län E				Län R				Län T			
	Knöl- skörd ton/ha	Rel- tal	Under 40 mm %	40-65 mm %	Knöl- skörd ton/ha	Rel- tal	Under 40 mm %	40-65 mm %	Knöl- skörd ton/ha	Rel- tal	Under 40 mm %	40-65 mm %
Bintje	65,7	100	9	85	45,5	100	4	95	43,8	100		89
Asterix	55,9	85	10	85	41,9	92	4	90	30,3	69		88
Cabaret	51,5	78	3	80	42,9	94	2	91	29,8	68		88
Deljanne	57,6	88	12	80	43,1	95	6	90				
Ditta	56,9	87	6	86	53,7	118	2	90				
Lady Felicia	54,8	83	5	77	47,8	105	3	88	42,5	97		86
Fontane	68,4	104	2	79	46,9	103	2	95	35,2	80		89
King Edward	54	82	8	83	45,4	100	3	92	32,2	73		86
Lady Christl	53,3	81	4	85	46,3	102	3	95	38,4	88		87
Sava					45,2	99	4	92				
Madeleine	62,9	96	1	74	53,3	117	1	81	40,4	92		86
Melody	59,2	90	3	77	48,4	106	2	86	37,3	85		85
Princess	64,7	98	5	83	51,5	113	4	94				
Superb	63,8	97	5	83	47,5	104	2	90	39,2	89		91
SW 94-1307	56,7	86	6	88	47,1	104	2	93	37	84		92
Vivaldi	63,6	97	2	75					38,9	89		89

DELJANNE är en medeltidig sort med långovala till rundovala knölar, med gult skal och gul köttfärg. Sorten är fastkokande och lämplig till skalning och packvara. Den har god motståndskraft mot vanlig skorv, mekaniska skador och stötblått. Den är också immun mot kräfta, ras 1, men mottaglig för potatiscystnematod.

DITTA är en fastkokande höst- och vinterpotatis med ljusgult knölkött från Österrike. Den är främst lämplig som skalsort men passar även till salladsindustrin. Sorten är resistent mot cystnematoden (Ro 1, 4), måttligt mottaglig för bladmögel men ganska motståndskraftig mot brunröta. Blomfärgen är vit och blasten utvecklas snabbt och blir tät.

FONTANE är en medelsen sort som kan användas både till mat och till fritering. Sorten har ovala knölar med ljusgul köttfärg. Sorten är nematodresistent och enligt

uppgift motståndskraftig mot virus och rost. Kvävemängden kan anpassas till samma nivå som för Bintje.

LADY FELICIA är en tidig höstpotatis med gul skalfärg, gult kött och har en långoval knölform med grunda ögon. Den är lämplig som tvättad packvara och är fastkokande till svagt mjölig. Sorten är något känslig för mekaniska skador, har god motståndskraft mot vanlig skorv och är något mottaglig för bladmögel. Sorten har lång groningsvila vilket gör den lämpig för långlagring. Den är resistent mot potatiscystnematod Ro 1.

LADY CHRISTL är en medeltidig matpotatissort från Holland. Sorten har en bra motståndskraft mot brunröta, något mottaglig för bladmögel och har bra motståndskraft mot virus. Den har resistens mot potatiscystnematod Ro 1 och Ro 4 och ganska bra motståndskraft mot vanlig skorv. Sorten är fastkokande med gulköttiga och långovala knölar.

MADELEINE (MA93-0069) är en tidig fastkokande storknölig rundoval matpotatissort från Holland med ljusgult knölkött. Den är främst lämplig till sallatsindustrin och som skalvara. Sorten är resistent mot potatiscystnematoden (Ro 1, 4).

MELODY är en medelsen och fastkokande sort från Holland. Knölen har en ljusgul köttfärg är oval och jämnstor till formen. Sorten har en bra motståndskraft mot brunröta, något mottaglig för bladmögel och har bra motståndskraft mot virus. Den har resistens mot potatiscystnematod Ro 1 och Ro 4 och har bra motståndskraft mot vanlig skorv.

PRINCESS är en tidig fastkokande sommarpotatis från Tyskland. Knölen har gulaktigt kött och ett ljust skal. Den är högavkastande

med god knölsättning. Sortens styrka är att den går bra att skala tidigt på säsongen. Den har mycket god sjukdomsresistens mot t ex bladmögel och brunröta .

SUPERB (SW 92-2087) är en medeltidig, fastkokande matpotatissort från Holland. Knölna har gult skal med ljusgult kött. Sorten är resistent mot potatiscystnematod Ro 1 och Ro 4, motståndskraftig mot PVY och ganska motståndskraftig mot bladmögel och brunröta. Kvävemängden kan anpassas till samma nivå som för Bintje.

VIVALDI är en tidig höst och vinterpotatis från Holland. Köttfärgen är gul och knölformen rundoval. Sorten är fastkokande med liten risk för mörkfärgning. Är dock känslig för blötkokning så behöver liten kvävegiva.

Tabell 2. Matpotatis, sortförsök. Felenheter vid kokanalys. E-län, R-län och T-län

Sort	E-län 2005			R-län 2005			T-län 2005		
	Blöt-kokn.	Mörkfärgn.	Sönderkokn.	Blöt-kokn.	Mörkfärgn.	Sönderkokn.	Blöt-kokn.	Mörkfärgn.	Sönderkokn.
Bintje	4	0	1	0	0	2	4	0	1
Asterix	3	0	0	0	0	2	3	0	0
Cabaret	3	0	1	0	0	5	1	0	0
Deljanne	17	0	0	5	0	2			
Ditta	12	0	0	6	0	0			
Filicia	12	0	1	5	0	1	7	0	0
Fontane	2	0	1	0	0	6	2	1	1
King	2	0	1	0	1	4	0	2	1
Edward VII									
Lady Christl	14	0	0	0	0	4	6	0	0
Sava				7	0	1			
Madeleine				9	0	1	28	0	0
Melody	11	0	0	7	0	2	20	0	0
Princess	14	0	0	15	0	0			
Superb	13	0	0	3	1	1	1	0	0
SW 94-1307	3	0	0	10	0	0	7	1	0
Vivaldi	19	0	0				26	0	0